

Az Információs Társadalom és Trendkutató Központ (ITTK) március 22-i Szakmai Klubján elhangzottak rövid ismertetése - Emlékeztető

Használati utasítás: az emlékeztető szabadon terjeszthető, felhasználható, kiegészíthető, szabdalható. Továbbküldés esetén a kapcsolatot velem lehet felvenni az érdeklődőknek (pl. az új, reménybeli tagok itt jelentkezhetnek):

Pinter.Robert@ittk.hu (ugyanitt kérhető feliratkozás a listára és a következő rendezvények meghívotti listájára – ami bővebb, mint a levelezőlista). A listatagok üzeneteiket juttassák el a klub@ittk.hu címre, ami a nyilvános levelezőlistánkat rejti.

Az ITTK 2000 március 22-én délután 17,30-as kezdettel rendezte meg hatodik Szakmai Klubját, a klubon 35-40 ember vett részt, vagyis elértük a lehetséges résztvevők számát, ezen a helyszínen több szék ugyanis már nincs... Viszont, ha rendszeressé válik ez a létszám, akkor megfontoljuk új műfaj (pl. pódiumbeszélgetés, minikonferencia...) bevezetését egy tágasabb helyszínen. Írjátok meg, hogy mit gondoltok erről a szabad vitáról, kellene-e változtatnunk...

Ezúttal témánk az információs társadalommal kapcsolatos kutatások, mérési módszerek stb, volt:

Mennyi az annyi? Mi mennyi?

címmel.

Molnár Szilárd (ITTK) vitaindítóját követően gyorsan parázs – ám sajnos igen kevés résztvevőt bevonó – vita alakult ki. A beszélgetés főbb csomópontjai voltak:

- Vajon a kutató cégek mind ugyanazt mérik – jelesül az Internet-használat szintjét, az átlagfelhasználó demográfiai jellemzőit – vagy 'elrejtik' az egyéb piacképes adataikat és ezért tűnik úgy, hogy nagy az egyhangúság? És mi lehet az egyik, vagy a másik hátterében?
- Felmerült, hogy az 'elrejtés' mögött jól felfogható piaci érdekek húzódnak, a cégeknek esetleg érdeke, hogy ne legyenek tiszta, átlátható viszonyok. Ezt néhány hozzászóló, mint 'érdekes' összeesküvés-elméletet elvetette, a cégeknek is inkább érdekében állna a kutatási módszertan szabványosítása és elterjesztése, hogy minél több kutatást rendeljenek és elismerjék az információs mérések elengedhetlenségét.
- További fontos kérdés, hogy szükség volna-e közös módszertan kidolgozására az információs társadalmi mérésekkel foglalkozó cégek és intézetek bevonása mellett? Vajon van-e esély hivatalos mérésekre, amelyek megbízhatóak és összevethetőek más országok adataival?
- Azt az ildomos ajánlást fogalmaztuk meg, hogy a virágozzék ezer virág (sok-sok piackutató mind másképp mérjen) és a virágozzon egyetlen (legyen egy hivatalos-központi módszer) között valahol 'félúton' kellene megállapodni, legyenek versengő módszerek – mint például a nézőmérés nemzetközi módszerében – de számuk viszonylag kevés legyen, jól átláthatóak és ismertek legyenek.
- Ezen kérdések vitatásával párhuzamosan kialakult egy számháború: mennyi az aktív internetező idehaza, mit értünk aktív internetező alatt? Egyes cégek képviselői egymásnak (részben) ellentmondó számsorokat olvastak fel.
- Sorozatosan szóba került az állam szerepvállalásának kérdése is. Megfogalmazódott, hogy az állami szerepvállalás olyan alapadatok előállításánál elengedhetetlen, amelyek meghatározzák a hazánkban folyó (információs jellegű) termelést, illetve a külföldi

tőkebefektetést. Ezeket az adatokat nem feltétlenül az 'udvari' statisztikagyárként felfogható KSH-nak kell szállítania, elképzelhető, hogy az állam is megrendelőként lépjen fel a kutatócégek piacán, majd a meghatározott adatokat nyilvánosságra hozza.

- Egy további nagyobb blokk foglalkozott azzal, hogy a makro-jellegű elterjedtségi, hozzáférési és demográfiai adatokon túl mit lehetne még mérni. Így az információs műveltség, információs kultúra, technológiával kapcsolatos attitűdök, illetve az információs fogyasztási szokások merültek fel lehetséges célterületekként, mely témákból részben már rendelkezésre áll egy-két kutatás, de sokkal kevesebb, mint amekkora információs igény volna ezekre. A probléma viszont az, hogy nincs, aki megfinanszírozza ezeket a kutatásokat, illetve, ha már megfinanszírozta, akkor hozzájárulna a publikálásukhoz.
- További gond, hogy a piac gyakran csak gyűjti az adatokat, de mélyebb elemzések elkészítésére már nem kerül sor, a megrendelő ugyanis nem igényli, a cég pedig nem tud energiát fordítani minderre. Az ITTK vállalást tett, hogy kutatói-elemzői potenciáljával szívesen bekapcsolódik az adatok megművelésébe-elemzésébe. Egyes cégek képviselői bátorították az ITTK jelen lévő kutatóit. (Arra kérnék minden, a klubhoz kötődő kutatócéget, hogy amennyiben úgy látja, hogy az ITTK szakmai-elemző segítségével az adatai jobban megmunkálhatók lennének, akkor jelentkezzen nálunk.)

Ezen kívül még számos gondolat elhangzott. Sajnálatos, hogy a második részre – az eddigi szokással gyökeresen ellentétben – nem maradt érdeklődő. Ezt részben a vita döccenéseinek tudjuk be.

Sziasztok:

Pintér Róbert, Bp. 2001-03-29